

Αριθμός 4879

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ 2009
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 26 Οκτωβρίου 2011 κοινοποιήθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή, προσχέδιο μέτρου ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Διάρκεια και προϋπολογισμός

Το Μέτρο έχει διάρκεια από την 01.01.2012 – 31.12.2012. Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε €2.454.884,85.

(γ) Δικαιούχοι του Μέτρου

Όλοι οι αιγοπροβατοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Το Μέτρο εφαρμόζεται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (εφεξής η «Σύσταση για τις ΜΜΕ»)¹. Οι μεγάλες επιχειρήσεις θα αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του Μέτρου.

(δ) Νομική βάση

Οι νομικές βάσεις χορήγησης του κοινοποιηθέντος καθεστώτος ενίσχυσης είναι οι ακόλουθες:

1. Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2012 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Εργαστηριακές Αναλύσεις: ταχείες δοκιμές, δοκιμές διάκρισης, γονοτυπικές αναλύσεις)
2. Άρθρο 03619 του Προϋπολογισμού για το 2012 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κατασχέσεις/Αποζημιώσεις ζώων)
3. Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004) [εφαρμογή Κανονισμού (ΕΚ)999/2001]
4. Νόμος που προνοεί για την Υγεία των Ζώων (Ν.109(Ι)2001)
5. Τα περί της Εφαρμογής Προγράμματος Εκτροφής Ανθεκτικών στην Τρομώδη Νόσο των Προβάτων για Σκοπούς Ελέγχου και Εξάλειψης της Τρομώδους Νόσου Διατάγματα του 2005 έως 2010 (Κ.Δ.Π. 545/2005, 160/2007, 44/2008, 307/2010).

(ε) Πρόνοιες του Μέτρου

Στόχος των ενισχύσεων είναι η αποζημίωση των κτηνοτρόφων για τις δαπάνες πρόληψης και εκρίζωσης της τρομώδους νόσου στην Κύπρο. Το Μέτρο αφορά τη διεξαγωγή εργαστηριακών αναλύσεων (ταχείες δοκιμές, δοκιμές διάκρισης, γονοτυπικές αναλύσεις), τη σφαγή/θανάτωση ευαίσθητων ζώων και την αγορά και τοποθέτηση ενωτίου δειγματοληψίας και ενδοστομαχικού βόλου (για τις γονοτυπικές αναλύσεις). Οι ενισχύσεις αποζημίωσης για τις δαπάνες πρόληψης και εκρίζωσης της τρομώδους νόσου θα χορηγούνται μόνο μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών. Τα ζώα που θα κατάσχονται είτε θα θανατώνονται είτε θα σφάζονται. Η θανάτωση των ζώων θα γίνεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες με ενδοφλέβια χορήγηση ενέσιμου διαλύματος για ευθανασίες. Η καταστροφή των πτωμάτων θα γίνεται στα

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L124 της 20^{ης} Μαΐου 2003, σ. 36.

πλαίσια του Μέτρου «Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων από την εταιρεία Sigan Management» το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση του Εφόρου με αριθμό 263 και ημερομηνία 8.2.2007 και ως εκ τούτου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στα πλαίσια του κοινοποιηθέντος Μέτρου.

Η ένταση της ενίσχυσης που θα λάβει κάθε γεωργός θα ισούται με το 100% των δαπανών στις οποίες προέβη για υγειονομικούς ελέγχους, εξετάσεις και λοιπά μέτρα ανίχνευσης της νόσου και για τη σφαγή/θανάτωση των ζώων καθώς και για την αγορά και τοποθέτηση ενωτίου δειγματοληψίας και ενδοστομαχικού βόλου. Τέλος, δε θα χορηγείται ενίσχυση για προτάσεις που υποβάλλονται μετά την πάροδο τριών ετών από την εκδήλωση του συμβάντος ούτε θα καταβάλλεται ενίσχυση μετά την πάροδο τεσσάρων ετών από το συμβάν.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

(α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»)². Επίσης, το άρθρο 10 (1) του Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου στον Έφορο για έγκριση. Το άρθρο 10 (3) του Νόμου απαγορεύει μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου να τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε με την εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

(β) Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση θα παρέχεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που θα παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Το εν λόγω Μέτρο συνιστά άμεσο οικονομικό όφελος σε όλους τους αιγοπροβατοτρόφους στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία με τη μορφή παροχής δωρεάν υπηρεσιών σ' αυτούς από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες οι οποίες θα συλλέγουν τα δείγματα από ζώα με απώτερο στόχο την πρόληψη και εκρίζωση της τρομώδους νόσου και περαιτέρω θα επιβαρύνονται με τις δαπάνες αγοράς και τοποθέτησης ενωτίων δειγματοληψίας και ενδοστομαχικών βόλων. Το Μέτρο απαλλάσσει τους αιγοπροβατοτρόφους από τις εν λόγω δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι.
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση/ αποζημίωση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε αιγοπροβατοτρόφους.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν Μέτρο επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένες κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(γ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.

² Από την 1 Δεκεμβρίου 2009, τα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») έγιναν Άρθρα 107 και 108, αντίστοιχα, της ΣΛΕΕ. Το περιεχόμενο των διατάξεων παραμένει αναλλοίωτο. Για σκοπούς της παρούσας απόφασης τυχόν αναφορές στο Άρθρο 107 και 108 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να εκλαμβάνονται ως αναφορές στο Άρθρο 87 και 88, αντίστοιχα, της Συνθήκης ΕΚ.

70/2001³ (εφεξής ο «Κανονισμός 1857/2006»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέτρου βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ.

Ο Κανονισμός 1857/2006 εφαρμόζεται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ. Οι μεγάλες επιχειρήσεις αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του. Στο Μέτρο περιέχεται η πρόνοια αυτή. Για να δοθούν κρατικές ενισχύσεις για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στις μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει να κοινοποιηθούν εκ των προτέρων στην Επιτροπή για έγκριση σύμφωνα με το Κεφάλαιο V.B.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013⁴.

Το άρθρο 10 του Κανονισμού 1857/2006 εφαρμόζεται αποκλειστικά στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ή/και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (π.χ. ζελέμποροι, κρεοπωλεία) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Μέτρου. Οι ορισμοί της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων παρέχονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού 1857/2006. Το Μέτρο περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του στους αιγοπροβατοτρόφους.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού, οι ενισχύσεις *«αποζημίωσης των γεωργών για τις δαπάνες πρόληψης και εκρίζωσης νόσων ζώων και φυτών και αντιμετώπισης της προσβολής από επιβλαβείς οργανισμούς στις οποίες υποβλήθηκαν και αφορούν υγειονομικούς ελέγχους, εξετάσεις και άλλα μέτρα ανίχνευσης, αγορά και χρήση εμβολίων, φαρμάκων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σφαγή και καταστροφή ζώων...»* συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι:

- η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 100%
- η ενίσχυση να χορηγείται σε είδος μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών και δεν πρέπει να περιλαμβάνει άμεσες χρηματικές πληρωμές σε παραγωγούς.

Το Μέτρο προνοεί την κάλυψη κατά 100% (α) των δαπανών για δειγματοληψίες και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και σφαγή/θανάτωση των αιγοπροβάτων που θα κατάσχονται, και (β) της δαπάνης αγοράς και τοποθέτησης ενωτίων δειγματοληψίας και ενδοστομαχικών βόλων, στα πλαίσια του προγράμματος πρόληψης και εκρίζωσης της νόσου. Η ενίσχυση χορηγείται υπό τη μορφή παροχής δωρεάν υπηρεσιών σε αιγοπροβατοτρόφους από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες οι οποίες συλλέγουν και εξετάζουν τα δείγματα από τα αιγοπρόβατα. Επίσης, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες επιβαρύνονται με τις δαπάνες αγοράς και τοποθέτησης ενωτίων δειγματοληψίας και ενδοστομαχικών βόλων. Κρίνεται ότι οι πρόνοιες του Μέτρου που αφορούν την παροχή δωρεάν υπηρεσιών εξέτασης εμπίπτουν στις ενισχύσεις που επιτρέπει η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006.

Ενώ ο Κανονισμός 1857/2006 επιτρέπει ρητά την κάλυψη των δαπανών σφαγής των ζώων, δεν αναφέρει ρητά ότι επιτρέπεται η κάλυψη των δαπανών θανάτωσης των ζώων με τη μέθοδο της ευθανασίας, δηλαδή με τη χορήγηση φαρμάκων, αλλά κρίνεται ότι και αυτή η επιλέξιμη δαπάνη εμπίπτει στα πλαίσια του Κανονισμού καθότι, εν πάση περιπτώσει, καλύπτεται η αγορά και χορήγηση φαρμάκων.

Τέλος, οι προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 10 του Κανονισμού 1857/2006 ικανοποιούνται καθότι η εν λόγω ενίσχυση εντάσσεται στο πλαίσιο δημόσιων προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο. Επίσης, όπως αναφέρεται στο Μέτρο, η νόσος περιλαμβάνεται στον κατάλογο νόσων των ζώων του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών.

Στο Μέτρο περιέχεται πρόνοια για απαγόρευση σώρευσης με άλλη κρατική ενίσχυση όπως διαλαμβάνεται στο άρθρο 19 του Κανονισμού 1857/2006.

Η διάρκεια ισχύος του Μέτρου, ήτοι μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012, βρίσκεται στα πλαίσια της περιόδου ισχύος του Κανονισμού 1857/2006, ο οποίος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 23, λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7^{ης} Μαΐου 1998 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, κρίθηκε πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 319 της 27.12.2006, σ. 1.

- Β. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και, ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνεται.
- Γ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 14 Νοεμβρίου 2011.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.333(816.2.1.23.7.1.12)